

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Nuorisotyön kehittäminen Perhon kunnassa

Selvitys nuorten tarpeista ja toiveista nuorisotyön kehittämiseen

Pihla Erkkilä

KANSALAISTOIMINTA JA NUORISOTYÖ (210 op)

4 / 2014

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Pihla Erkkilä	Sivumäärä 25 ja 10 liitesivua
Työn nimi Nuorisotyön kehittäminen Perhon kunnassa	
Ohjaava(t) opettaja(t) Tuomo Paavola, Regina Pesonen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Perhon vapaa-aikatoimi, Raija Sahlgren	
Tiivistelmä <p>Tein opinnäytetyöni Perhon vapaa-aikatoimelle, opinnäytetyön tavoitteena on selvittää mihin suuntaan nuorisotyötä ja vapaa-ajan tarjontaa on Perhon kunnassa kehitettävä. Työssäni olen kartoittanut kunnassa olevan vapaa-ajan tarjonnan nuorille, niin omatoimisen tekemisen mahdollisuudet kuin esimerkiksi yhdistysten ohjatun toiminnan. Työni ”pääkohta” on kysely, jonka tein perholaisille ja Perhossa opiskeleville nuorille, siitä mitä he itse vapaa-ajalleen toivovat ja mikä on heidän kokemus mm. yhteishengestä koulussa tai päihteiden käytöstä. Kyselyn ja omien havaintojeni pohjalta olen antanut suunta- viivat vapaa-aikatoimen kehittämislle.</p> <p>Kysely toteutettiin helmikuussa 2014 webropol-kyselynä ja siihen vastasi keskuskoulun 7.-9. luokkala- iset, lukion alkajat ja jatkajat sekä maaseutuopiston ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat. Vastauspro- sentti oli 71 %.</p>	
Asiasanat Nuorisotyö, vapaa-aika	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Pihla Erkkilä	Number of Pages
Title Youth work development in Perho	
Supervisor(s) Tuomo Paavola, Regina Pesonen	
Subscriber and/or Mentor Perho's leisure office, Raija Sahlgren	
Abstract <i>I did my thesis for Perho's leisure office, the thesis aims to identify the direction in which youth work and leisure offerings in the Perho municipality should be developed. In my work, I have mapped out the direction of the free-time activities for young people, and self-making opportunities as, for example, Activities guided to be organizations. The main point of my thesis is a query, which I did for the residents of Perho and for those young people studying in Perho. It is about what they themselves wish to do on their leisure-time and what is their experience of the common spirit of the school or substance abuse. Based on the results of the query and my own observations, I have given to the basis of guidelines for the development of a leisure office.</i> <i>The survey was conducted in February 2014 with Webropol and the focus groups were the 7 - 9th graders of Perho's Keskuskoulu, the first and second year students from high school and the first year students from vocational school. Response rate was 71 %.</i>	
Keywords Youth work, free-time,	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 KÄSITTEISTÖÄ JA SANASTOA	6
2.1 Nuorisotyö	6
2.2 Sosiaalinen vahvistaminen	7
3 PERHO	7
3.1 Vapaa-aikatoimi	9
3.2 Oppilaitokset	11
4 HARRASTUSMAHDOLLISUUDET	11
4.1 Omatoimiset	11
4.2 Yhdistysten järjestämä ohjattu toiminta	12
4.2.1 Perhon Kiri ry	13
4.2.2 Perhon 4H-yhdistys	13
4.2.3 Perhon Rauhanyhdistys	13
4.2.4 Perhonjokilaakson kansalaisopisto	14
5 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT	14
5.1 Tutkimusmenetelmä	14
5.2 Tutkimuksen toteutus	15
6 TUTKIMUKSEN TULOKSET	15
5.1 Koulu	15
5.2 Vapaa-aika	17
5.3 Päihteet	20
5.4 Mielenterveys	21
7 YHTEENVETO	21
6.1 Mitkä ovat hyvin	21
7.2 Kehitettävää	22
8 LOPUKSI	23
LÄHTEET	24
LIITTEET	26

1 JOHDANTO

Toisen asteen koulutukseni, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja-opintojen aikana tein työharjoittelun Perhon vapaa-aikatoimelle, siitä saakka olen säännöllisen epä-säännöllisesti työskennellyt vapaa-aikatoimen palveluksessa. Näiden työkokemuksieni kautta olen havainnut, että kunnan nuorisotyö ei tavoita kuin pienen murto-osan kunnan nuorista. Siitä syystä halusin tehdä opinnäytetyöni selvittääkseni mitä perholaiset nuoret toivovat ja mihin suuntaan nuorisotyötä Perhossa on kehitettävä ja kunnan nuoriso- ja kulttuurisihteeri antoi työlle hyväksynnän.

Opinnäytetyöni pohjautuu lähes kokonaan perholaisille nuorille tekemääni kyselyyn, johon vastasivat peruskoulun 7.-9.-luokkalaiset, lukion alkajat ja jatkajat sekä Maaseutuopiston ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat. Kysely toteutettiin webropol-kyselynä verkossa koulupäivän aikana. Halusin kuitenkin itse olla paikalla, kun nuoret kyselyn täyttivät. Kyselyssä saamieni vastausten pohjalta olen analysoinut suuntaviivoja mihin suuntaan nuorisotyötä tulisi Perhossa kehittää.

Työni alkuun olen avannut keskeisiä käsitteitä, esitellyt Perhon kunnan sekä koonnut mitä tarjontaa Perhossa on nuorille tällä hetkellä olemassa. Luvussa 6 olen käynyt lävitse nuorten kyselyn vastaukset ja loppuun olen vielä tehnyt yhteenvedon siitä, mitkä minun mielestäni on hyvin ja mitkä kaipaisivat kehittämistä.

Opinnäytetyöni on kvantitatiivinen tutkimus. Keskeiset tutkimuskysymykset joihin opinnäytetyössä haettiin vastausta, olivat:

1. Mitä vapaa-ajan tarjontaa nuorille on?
2. Mitä nuoret toivovat vapaa-ajan tarjonnalta?
3. Millainen tilanne Perhon kunnassa on nuorten päihteiden käytön ja hyvinvoinnin suhteen?

2 KÄSITTEISTÖÄ JA SANASTOA

2.1 Nuorisotyö

Nuorisolain (27.1.2006/72, 2§) mukaan nuorisotyöllä tarkoitetaan ”*nuorten oman ajan käyttöön kohdistuvaa aktiivisuuden edistämistä samoin kuin sosiaalista vahvistamista, nuoren kasvun ja itsenäisyyden tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta*”. Nuorisotyöstä vastaavat kunnat sekä nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Kunnan nuorisotyö pitää sisällään mm. nuorten kasvatuksellisen ohjauksen, nuorisotilat, harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut sekä tarvittaessa työpajatoiminta ja etsivän nuorisotyön. (27.1.2006/72, 7§) Nuorisotyössä on siis kyse kasvatuksesta, jonka perusteisiin kuuluu sosiaalinen vahvistaminen ja aktiivisen kansalaisuuden tukeminen nuoren kasvussa yhteiskunnan jäsenenä (Allianssi 2012, 15).

Nuorisotyöllä on keskeinen rooli, kun puhutaan lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä työstä, jonka tarkoituksena on ylläpitää ja vahvistaa kehitykselle ja kasvulle myönteisiä asioita eli hyvinvointia suojaavia tekijöitä sekä samalla ehkäistä pahoinvointia lisäävien tekijöiden ilmaantumista heidän elämäänsä. Valtaosa nuorisotyön puitteissa tehtävästä työstä on nimenomaan hyvinvointia edistävää työtä, johon nuoret osallistuvat vapaa-ehtoisesti ja niihin osallistuessa ei tietoisesti lähdetä ehkäisemään omaa syrjäytymistään, vaan se tehdään positiivisten kokemusten ja elämysten aikaansaamiseksi. (Salo 2012, 80, 84)

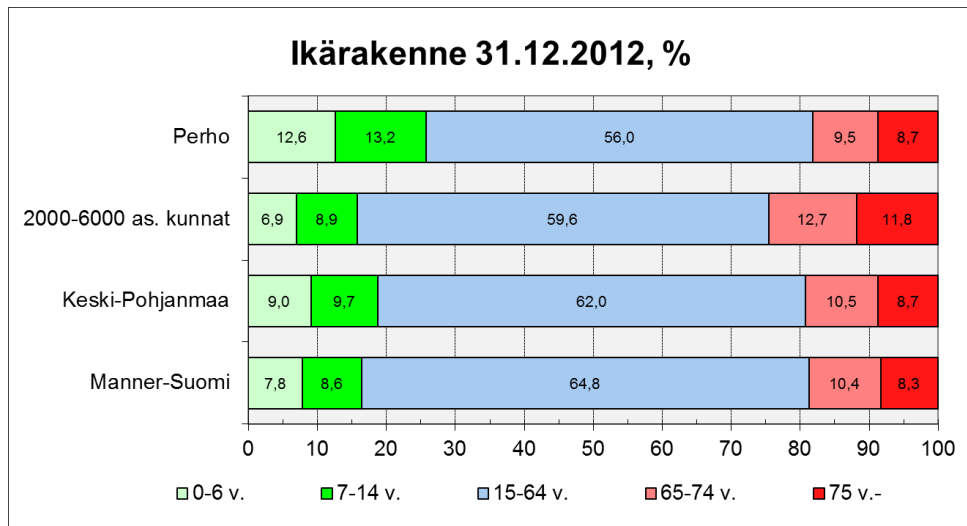
Tilatyö on nuorisotyön ehkä näkyvin ja tunnetuin työmuoto. Tilatyössä on kyse nuorisotilalla tapahtuvasta toiminnasta, jolla pyritään vahvistamaan nuorten elämänhallintaa ja tukemaan elämän eri osa-alueissa (Kylmäkoski 2008, 395). Nuorisotilatoiminnassa korostuu nuorten vapaaehtoisuus ja se tarjoaa nuorille mahdollisuuden kontaktiin aikuisen kanssa, jotta hän voisi saada kasvunsa tueksi aikuisen huomiota, läheisyyttä ja ymmärrystä (Kylmäkoski 2006, 19). Nuorisotilatyö on siis ”*nuoren ja työntekijän kokonaisvaltaista vuorovaikutuksellista kohtaamista ja tavoitteellista toimintaa, jossa kasvatuksellisin menetelmin tuetaan nuoren elämänhallintaa ja aikuistumista.*” (Kylmäkoski 2008, 409).

2.2 Sosiaalinen vahvistaminen

Nuorisolain mukaan nuorisotyön täytyy pitää sisällään sosiaalista vahvistamista, mutta mitä sosiaalisella vahvistamisella tarkoitetaan? Käsite on moniulotteinen ja sitä on avattu kirjallisuudessa hyvin vähän (Lundbom & Herranen 2011,6). Nuorisolaissa sosiaalisella vahvistamisella tarkoitetaan *”nuorille suunnattuja toimenpiteitä elämäntaitojen parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi”* (27.1.2006/72, 2§). Arkikielessä sosiaalisella vahvistamisella nähdään tarkoitettavan ennaltaehkäisevää työtä sisältäen varhaisen puuttumisen, nivelvaiheissa olevien tukemisen, riskirajoilla olevien auttamisen sekä moniammatillisen yhteistyön, jonka tarkoituksena on tehdä tulevaisuudesta parempaa (Mehtonen 2011,13). Sosiaalinen vahvistaminen on siis ihmisten auttamista ja tukemista arjen kiemuroissa, jota tehdään monesti moniammatillisessa yhteistyössä. Itse näen, että lähes kaikki mitä nuorisotyön puitteissa tehdään, on sosiaalista vahvistamista. Toisen asteen opintojeni, nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja koulutuksen, opettaja Tuija Seppälä kiteytti nuorisotyön ja samalla sosiaalisen vahvistamisen yhteen lauseeseen: *”Nuorisotyö on pätkän matkaa rinnalla kulkemista.”*. Mielestäni lause sopii erinomaisesti vastaamaan kysymykseen mitä sosiaalinen vahvistaminen on.

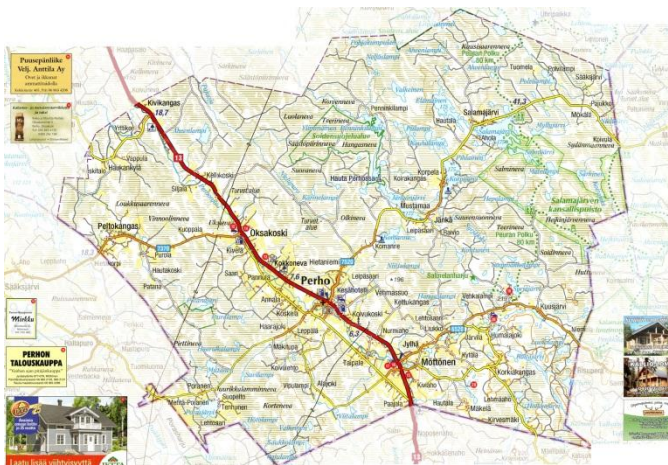
3 PERHO

Perho on pieni maalaiskunta Länsi-Suomen läänissä Keski-Pohjanmaalla Kaustisen seutukunnassa. Lähimmät isommat kaupungit ovat Kokkola (n.100km), Jyväskylä (n.140km) sekä Seinäjoki (n.130km). Asukkaita kunnassa on 31.12.2012 ollut 2923, joista 1252 (42,8 %) on nuorisolain (27.1.2006/72, 2§) mukaisia alle 29-vuotiaita nuoria, näistä 1252:sta alle 29-vuotiaista 534 (42,6 %) on peruskoululaisia, esikoululaiset mukaan luettuna (Lindbom Arja 2013).

Kuvio 1. Kunnan ikärakenne vertailussa muihin kuntiin. (Lindbom, 2013)

Perho on pinta-alaltaan laaja kunta ja välimatkat ovat pitkätköt, mikä asettaa omat haasteensa nuorisotyölle tehtävään työhön. Nuorten tavoittaminen esim. Salamajärveltä on vaikeaa, sillä pääasiallinen toiminta tapahtuu Perhon keskustassa.

Kuva 1. Perhon kunnan kartta (Perhon kunta 2014d). Kuva 2. Perhon vaakuna (Perhon kunta 2014e)

Perhossa sijaitsevista työpaikoista 20,0 % on alkutuotannon eli maatalouden työpaikkoja, jalostuksen eli teollisuuden työpaikkoja on 23,0 % työpaikoista, palvelujen työpaikkoja on 55,8 % työpaikoista. Työttömyysprosentti 31.12.2011 Perhossa on ollut 11,8 % (koko maassa 9,8 %). (Tilastokeskus 2014).

3.1 Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikatoimi vastaa nuoriso-, kulttuuri-, ja liikuntatyöstä. Nuoriso- ja kulttuurisihteerin tehtäviin kuuluu nuoriso- kulttuuri- ja liikuntatyö, lisäksi hän toimii työpajatoiminnan projektipäällikkönä ja etsivän nuorisotyön vastuuhenkilönä. Kunnassa toimivat etsivä nuorisotyöntekijä ja työpajan ohjaaja, jotka ovat naapurikunnan Kyyjärven kanssa yhteisiä. Tarpeen vaatiessa palkataan lisäksi tunti-työntekijöitä esim. nuorisotilan valvojaksi tai tapahtuman ohjaajaksi. Näiden lisäksi vapaa-aikatoimi työllistää kesäksi nuoria mm. uimakouluihin ja kerhoihin. (Sahlgren Raija 2014)

Nuorisotila Nuoppari sijaitsee keskustassa kirjaston alakerrassa ja on avoinna kolmena iltana viikossa; maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Nuopparilla pystyy mm. pelaamaan biljardia, snookeria, pingistä, ilmakiekkoa ja pöytäjalapalloa, surffailla netissä, katsoa televisiota, laulaa Singstaria, pelata Playstationilla, kokkailla ja leipoa. (Perhon kunta 2014a) Maanantaisin ja keskiviikkoisin nuorisotilalla käy keskimäärin 8 nuorta ja perjantaisin noin 20 nuorta.

Kuva 3. Nuopparin pelisali (Perhon kunta 2014a)

Naapurikunnan Kyyjärven kanssa yhteinen nuorten puutyöpaja sijaitsee Perhon keskustassa. Työpaja suorittaa tilaustyönä asiakkaille pääasiassa huonekalujen ja muiden kalusteiden käyttökunnostusta ja entisöintiä, mutta myös pienet pintaremontit kiinteistöihin sekä puutuotteita tilauksesta onnistuvat, pajalaiset tekevät lisäksi erilaisia pihatöitä asiakkaille (Kyyjärvi 2014). Nuorten työpajatoiminnan keskeinen tehtävä on tukea nuorten elämäntaitoja sekä yksilöllistä ja yhteisöllis-

tä kasvua, tavoitteena pajatoiminnalle on parantaa nuorten koulutus- ja työelämävalmiuksia sekä helpottaa niihin siirtymistä. Tukemalla nuoren kasvua työpajatoiminta pyrkii motivoimaan nuorta suunnittelemaan omaa tulevaisuuttaan realistisella silmällä sekä ottamaan itse vastuu omasta elämästään ja tulevaisuudesta. (Aaltonen 2007, 105–106)

Nuorisotiedotuspiste sijaitsee nuorisotilan tiloissa. Nurkkaukseen on koottu mm. esitteitä kouluista, KELAn tuista yms., paikalla on myös tietokone, joka on vapaasti käytettävissä (Perhon kunta 2014a). Mielestäni tämä nurkkaus vaatisi hieman päivittämistä; tietokone on vanhahko ja todella hidas ja esitteetkin on joku kerännyt pois. Ehdottaisin uuden tietokoneen hankkimista ja esitteille jokin teline, missä ne pysyvät ja ovat vapaasti selattavissa, sillä vanha systeemi, jossa esitteet kasattiin pöydälle, ei ollut lainkaan toimiva ratkaisu.

Tällä hetkellä Perhossa ei ole toiminnassa olevaa nuorisovaltuustoa, aiemmin on kahteen otteeseen toimintaa yritetty käynnistää, mutta homma ei ole lähtenyt pyörimään (Sahlgren Raija 2014). Nuorisovaltuusto on nuorista koostuva ryhmä, joka ottaa kantaa nuoriin koskeviin asioihin, ajavat nuorten etuja ja ovat linkkejä vaikuttamiskanaviin. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman tavoitteena on saada jokaiseen kuntaan toimiva nuorisovaltuusto (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012, 16). Tässä onkin yksi työnsarka, miten saada nuoret aktivoitua ja osallistettua toimintaan. Itselle tuli mieleen kysymys, että miten toimintaa on yritetty markkinoida aiemmin, voisiko siinä tehdä jotain toisin?

Säännöllisiä vuosittaisia vapaa-aikatoimen järjestämiä tapahtumia ovat Haanen hiihto, pyöräilytapahtuma Tour de Perho, taideleiri, Perho-päivät, lasten monitoimikero, uimakoulu sekä Kokkolan reissut. Haanen hiihdossa kierretään hiihtäen n. 40 kilometrin lenkki (tai osan matkasta), jonka reitti on Kirkonkylä-Möttönen-Humalajoki-Jänkä-Kirkonkylä. Haanen hiihto hiihdetään aina maaliskuussa. Tour de Perho pyöräillään toukokuussa, reitti on n. 55 kilometriä pitkä ja kulkee reittiä Kirkonkylä-Oksakoski-Peltokangas-Hallapuro-Poranen-Kirkonkylä. Taideleiri on kesällä järjestettävä viiden päivän mittainen päiväleiri, jota jo useamman vuoden ajan on ohjannut taiteilija Olga Melet-Pajuoja. Leiriläiset ovat pääsääntöisesti ala-asteikäisiä, mutta myös aikuisia on mukana. Lasten monitoimikerho toimii kesäisin jokaisella ala-asteella, kerhoissa ohjaajana

toimivat nuoret. Kokkolan reissut sijoittuvat syys- ja hiihtolomille, Kokkolassa on mahdollisuus käydä uimassa ja/tai keilaamassa sekä kaupungilla shoppailemassa. Perho-päivät järjestetään kesäkuussa, jolloin on erilaista toimintaa, mm. toripäivä ja ulkoilmakonsertti. (Sahlgren Raija 2014)

3.2 Oppilaitokset

Perhossa perusopetuksesta vastaa kolme ala-astetta (Kirkonkylä, Möttönen, Oksakoski) ja ylä-aste sekä toisen asteen koulutusta saa lukiosta ja maaseutuopistolta (Perhon kunta 2014b). Oppilaita ala-asteella on yhteensä 301, joista Kirkonkylällä 125, Möttönessä 112 ja Oksakoskella 64, yläasteella on 142 oppilasta, joista 7-luokalla 48, 8-luokalla 49 ja 9-luokalla 45, luokiolaisia on 54, joista 26 on yhdistelmätytöntolaisia maaseutuopistolta (Lindbom Arja 2013). Maaseutuopistolla voi opiskella neljää eri alaa; hevostaloutta, maataloutta, levyseppähitsaajaksi sekä ympäristön hoitajaksi, ns. riistalukio, oppilaita Maaseutuopistolla on 143 (Matti Louhula 2014).

4 HARRASTUSMAHDOLLISUUDET

Tähän olen kartoittanut nuoren näkökulmasta mitä harrastusmahdollisuuksia Perhon kunnassa on tarjolla. Kartoittamisessa olen käyttänyt apuna omaa paikallistuntemustani ja kunnan nettisivuja lisäksi olen poiminut vinkkejä nuorten puheista nuorisotilalla työskennellessäni sekä nuorille tehdystä kyselystä.

4.1 Omatoimiset

Omatoimiset liikuntamahdollisuudet Perhossa on hyvät. Liikuntasaleja on jokaisessa koulussa sekä seurojentalolla, salivuoroja voi varata syksyisin tietyille illalle tiettyyn kellon aikaan koko lukuvuoden ajaksi. Salivuoroja nopeasti silmäiltyäni huomasin, että nuoret ovat kaveriporukalla varanneetkin muutaman vuoron. Hinnat vaihtelevat saleittain, mutta aina alle 18-vuotiaille suunnattuun ohjattua toimintaa varten varatut vuorot ovat ilmaisia. Kuitenkin puuttuu sali, jonne pääsisi hetken mielijohteesta pelailemaan. Kuntosali on päivisin koulun käytös-

sä, mutta iltaisin on yleiset vuorot, joka maksaa 80€/vuosi ja opiskelijoille sekä alle 18-vuotiaille 40€/vuosi. Urheilukenttä on keskustassa Perhon Keskuskoulun yhteydessä, samoin jalkapallokenttä sekä beach volley-kentät. Jääkiekkokaukaloita on keskustan lisäksi Möttösen ja Oksakosken kouluilla. Kaksi tenniskenttää löytyy keskustasta Seurojentalon ”takapihalta”. Ulkoilureittejä kunnan alueella on muutama; Humalajoella entisen ulkoilukeskuksen yhteydessä oleva pururata, Möttösessä koulun yhteydessä parin kilometrin mittainen pururata, jossa on talvisin hiihtoladut, Taipaleessa kylän ylläpitämä pururata, Oksakoskella myös koulun yhteydessä oleva pururata, joka talvisin palvelee hiihtäjiä sekä ns. pääreitti keskustassa Paavonkallio, jossa on neljä erimittaista reittiä sekä 18-korinen frisbeegolf-rata. Näiden ”peruspururata-ulkoilureittien” lisäksi Perhossa on loistavat patikointi mahdollisuudet; Salamajärven kansallispuisto ja Peuranpolku alkavat Perhon perukoilta. (Perhon kunta 2014c)

Ratsastus on yleinen harrastus nuorten keskuudessa. Keski-Pohjanmaan maa-seutuopisto ylläpitää ratsastuskoulua tiloissaan ja järjestää neljä ratsastusleiriä kesällä (Perhon ratsastuskoulu 2014). Tämän lisäksi Perhossa on myös muutamia yksityisiä talleja, joilla nuoret käyvät.

Kulttuuritoiminta Perhossa on painottunut kirjastotoimintaan, jossa on myös vaihtuvia näyttelyitä esillä ympäri vuoden sekä kotiseutumuseoon, joka on avoinna kesäisin sekä sopimuksen mukaan muulloin. Lisäksi on satunnaisia kulttuurisia tapahtumia pari kertaa vuodessa, mm. Perho-päivien yhteydessä on jokin konsertti.

4.2 Yhdistysten järjestämä ohjattu toiminta

Pienissä kunnissa yhdistyksillä on suuri merkitys vapaa-ajan tarjonnassa. Karitoitin mitä nuorille suunnattua/soveltuvaa tarjontaa paikallisilla yhdistyksillä on. Valitsin yhdistykset, joilla paikallisena tiesin olleen nuorillekin suunnattua ohjelmaa ja joita nuoret käyttävät.

4.2.1 Perhon Kiri ry

Perhon Kiri ry on perholainen urheilun yleisseura, jonka lajeihin kuuluvat hiihto, paini, suunnistus, yleisurheilu, pesäpallo ja lentopallo, jokaisella lajilla on oma jaostonsa, joka vastaa lajin toiminnasta. (Perhon Kiri 2014)

Toimintaa seura järjestää kiitettävällä tahdilla; vuonna 2013 seuralla on ollut 300 ohjattua tapahtumaa, joihin osallistui keskimäärin 10 - 15 osanottajaa/tapahtuma. Seuran puheenjohtaja Ilkka Koskela arvioi, että noin 75 % osallistujista on lapsia ja nuoria. Lukuvuonna 2013- 2014 seuralla pyörii viikoittain kolmena päivänä yhteensä 8 eri ohjattua harjoitusta, joiden lisäksi kesäisin on viikoittain lapsille suunnatut Arsinaattori- yleisurheilukisat lapsille ja iltarastit suunnistajille (Koskela 2014).

4.2.2 Perhon 4H-yhdistys

Perhon 4H-yhdistyksen toiminnasta vastaa toiminnanjohtaja, jonka lisäksi yhdistyksellä on kirpputorilla työntekijä. 4H-yhdistys pyörittää keväällä 2014 neljää eri kerhoa alakoululaisille, kerhoja ohjaavat yläkoululaiset nuoret. Kerhotoiminnan lisäksi 4H järjestää kesäisin leirejä. Lisäksi 4H tekee yhteistyötä vapaa-aikatoimen kanssa ja on mukana järjestämässä tapahtumia ja retkiä. (Perhon 4H 2014)

4.2.3 Perhon Rauhanyhdistys

Perhon Rauhanyhdistys on Vanhoillislestadiolaista herätysliikettä edustavan Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistyksen jäsenyhdistys, jonka tavoitteena on "herättää ja elvyttää kristillistä uskonelämää sekä edistää kristillissiveellisten elämäntapojen, kansanraittiuuden ja isänmaallisen mielen vakiinnuttamista kansan keskuudessa" (Perhon Ry 2014).

Nuorille suunnattua toimintaa Rauhanyhdistyksellä järjestetään viikoittain, perjantai-iltaisina on 5.-9.-luokkalaisille suunnattu raamattuluokka, jossa käy noin 60

nuorta (ko. ikäisiä nuoria Perhossa asuu 235 hlöä (Lindbom Arja 2013)), lisäksi lauantai-illan yleiset seurat ovat muodostuneet nuorisopainotteiseksi. Nuorille järjestetään vuosittain myös erilaisia retkiä. (Linna 2014)

4.2.4 Perhonjokilaakson kansalaisopisto

Perhonjokilaakson kansalaisopisto järjestää Perhon alueella erilaisia kursseja kielten, kotitalouden, kuvataiteiden, käsitöiden, liikunnan, musiikin sekä tietotekniikan saralla. Osa kursseista on suunnattu tietyille ikäryhmälle ja osa on kaikille avoimia. (Perhonjokilaakson kansalaisopisto 2014) Nuorille suunnatun kyselyn perusteella harva nuori hyödyntää kansalaisopiston kurssitarjontaa, sillä vastanneista vain 15 nuorta kertoi osallistuvansa kansalaisopiston toimintaan.

5 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT

5.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmänä on käytetty kvantitatiivista tutkimusta. Kvantitatiivinen tutkimus on määrällinen tutkimus, jonka avulla selvitetään lukumääriä ja prosentteja. Jotta tulokset olisivat luotettavia ja yleistämiseen kelpaavia, on otoksen oltava riittävän iso ja edustava. Kvantitatiivisella tutkimuksella pystytään selvittämään olemassa oleva tilanne, muttei saada selvyyttä syistä miksi tilanne on sellainen kuin on. (Heikkilä 2008, 16) Tiedonkeruumenetelminä kvantitatiivisessä tutkimuksessa käytetään kyselyä, mutta toteutetaanko kysely www-kyselynä, postikyselynä, puhelin- tai käyntihaastatteluna vai informoituna kyselynä, valitaan aina tilanteeseen parhaiten soveltuvin vaihtoehto (Heikkilä 2008, 18). Tutkittavasta aiheesta ja kohderyhmästä riippuen tutkimus voidaan tehdä joko koko joukolle eli tehdään kokonaistutkimus tai osalle perusjoukosta eli tehdä otantatutkimuksen, jolloin otoksen oltava edustava pienoiskuva perusjoukosta (Heikkilä 2008, 33).

5.2 Tutkimuksen toteutus

Tein perholaisille ja Perhossa opiskeleville nuorille kvantitatiivisen kyselyn, jonka tarkoituksena on selvittää mihin suuntaan nuorisotyötä ja vapaa-ajantarjontaa Perhossa on syytä kehittää. Kysely toteutettiin verkkokyselynä Webropol-sivuston kautta. Vaikka kyselyyn vastattiin netissä, halusin itse olla mukana, kun nuoret kyselyn täyttivät. Tällä tavoin he saattoivat kysyä minulta, jos jokin kysymys oli sellainen mitä he eivät ymmärtäneet. Bonuksena tällaisessa järjestelyssä oli se, että kaikki vastaukset saatiin kasaan kolmen päivän aikana, enkä näin ollen joutunut odotella vastauksia montaa viikkoa.

Kyselyyn vastasi peruskoulun 7-9-luokkalaiset sekä lukion alkajat ja jatkajat sekä maaseutuopiston ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat koulupäivänsä aikana. Vastauksia tuli yhteensä 160, joista yläastelaisia oli 117 (142), lukiolaisia 26 (38) ja maaseutuopistolaisia 17 (45). Vastausprosentti oli 71 %, mielestäni suuren kadon selittää olympialaisten Suomi-Venäjä miesten jääkiekon välierä sekä kultaiset ja hopeiset hiihdot Sotshin laduilla, jotka harmillisesti alkoivat samaan aikaan, kun viimeisen yhdeksännen luokan ryhmän ja lukiolaisten, jossa oli myös maaseutuopiston yhdistelmätkintolaiset, piti kysely täyttää.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Olen jakanut kyselyn tulokset neljään osa-alueeseen; koulu, vapaa-aika, päihitteet sekä mielenterveys. Kyselyn vastausraportti on liitteenä (Liite 1), liitteestä on kuitenkin poistettu avointen kysymysten vastaukset.

5.1 Koulu

Tässä osiossa kysyttiin koulua koskevia kysymyksiä, kuten luokan ja koulun yhteishengestä, koulussa viihtyvyydestä ja koulukiusaamisesta. Suurin osa vastanneista kertoi viihtyvänsä koulussa; 79,3 % viihtyy koulussa ja 20,7 % ei viihdy. Yhteishenkeä sekä luokassa että koulussa pyydettiin arvioimaan asteikolla

4-10, keskiarvo luokassa oli 8,25 ja koulussa 7,36. Lisäksi oli avoin kysymys, johon sai halutessaan kommentoida yhteishengestä. Tähän oli kommentoitu yleensä vain, jos koki yhteishengen olevan huono ja tiesi mikä on vialla. Useampia mainintoja oli kuppikunnista, joihin kaikilla ei ollut asiaa sekä vahvemmissä persoonista, jotka dominoivat luokissa. Lisäksi eri uskontokuntien välillä koettiin olevan kitkaa, josta myös yläasteen ja lukion opinto-ohjaaja Maarit Myllymäki mainitsi minulle jo kyselyn suunnitteluvaiheessa.

Muutama kommentti, siitä mikä mättää:

”Luokassa pojat kommentoivat kaikkea mitä tytöt tekevät, joten tytöt ”pelkäävät” heitä. Tämä pilaa yhteishengen”

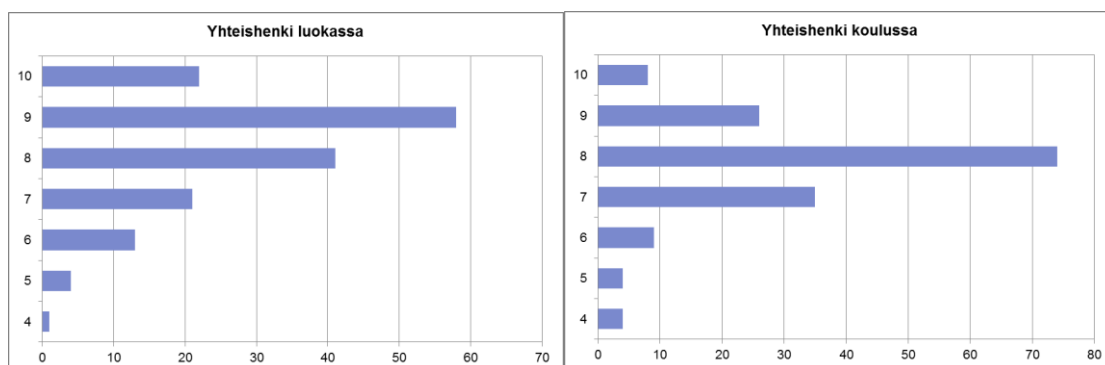
”Yhteishenki on koulussa ja luokassa todella huono. Esimerkiksi lestaadiolaiset päättävät kaiken, normaalit jäävät vain syrjään.”

”Luokassa kaikilla ei ole kavereita. Liikutan ryhmissä/pareittain joihin kaikilla ei ole asiaa”

Jotain hyvääkin mainittiin:

”Yhteishenki on pienen koulun vahvuus, ja se näkyy myös täällä”

”meidän luokan luokkahenki on parantunut alkaja vuodesta huomattavasti”

Kuviot 2. ja 3. Opiskelijoiden arviot yhteishengestä luokassa ja koulussa.

Kiusatuksi kokivat tulevansa 10 % vastaajista. Avoimeen kysymykseen, jossa pyydettiin kuvailemaan millaista kiusaaminen on, ei kovin moni kiusatuista vastannut. Ne, jotka vastasivat, kertoivat kiusaamisen olevan syrjimistä, taitojen vähättelyä ja nimittelyä. Lisäksi oli ihmettelyä siitä, miksi opettajat eivät kiusaamiseen puutu vaikka näkevät sitä.

”pidetään osamatomana”

”Kiusaminen on etuilua ja ylihypättävää. Sekä määräilyä ja toisen turha neuvonta”

”Minua ei oteta porukkaan mukaan”

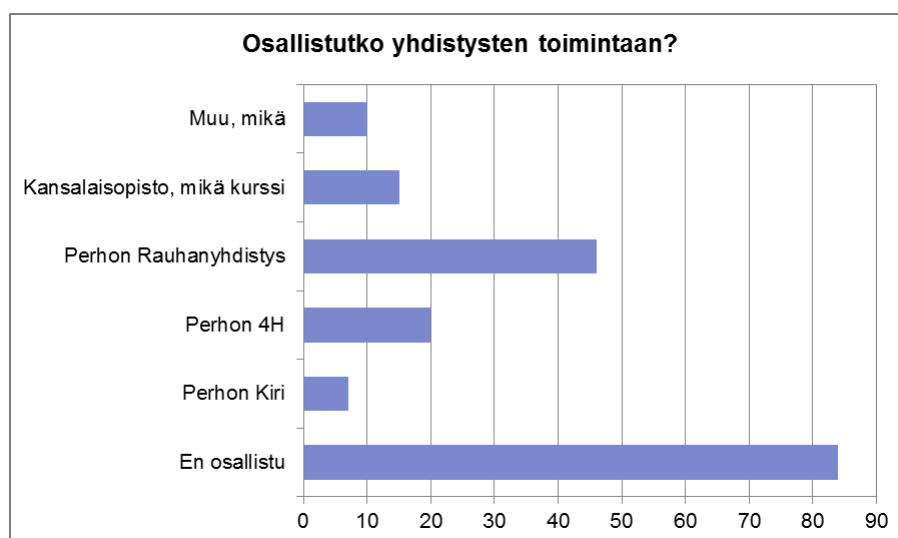
”Mua ei kiusata mutta joitaki kyllä. On typerää kun opettajat eivät muka huomaa sitä että toiset haukkuu toista jne. Tai sitten eivät välitä”

5.2 Vapaa-aika

Tässä osiossa kartoitin nuorten harrastuksia; onko niitä ja mitä ne ovat sekä mitä he haluaisivat harrastaa, mutta ei syystä tai toisesta pysty. Yhdistysten toimintaan osaalistumista sekä vapaa-aikatoimen palveluihin osallistumista ja toiveita siitä mitä haluavat jatkossa järjestettävän.

Suurimmalla osalla perholaisista nuorista on jonkilaisia harrastuksia, osalla omatoimisia ja toisilla myös ohjattua. Vastausten perusteella perholaiset nuoret ovat liikunnallisia ihmisiä; lenkkeily, pallopelit, ratsastus sekä metsästys ja kalastus ovat suurimassa suosiossa. Ei liikunnallisista harrastuksista lukeminen, pianon soitto ja leivonta nostivat päätään. Tarjonnassa olevien lisäksi halukkuutta oli erilaisiin kerhoihin mm. tytöille ja pojille erikseen suunnatut liikunta-kerhot, kokkikerhoa, käsityöpiiriä jne., myös kamppailulajit kiehtoivat. Lisäksi harmiteltiin sitä, että Perhossa ei ole urheiluseuroja, jotka järjestävät joukkueurheilua; jalkapalloa ja jääkiekkoa joukkueessa pelaamista haluavien on kuljettava naapurikunnissa harjoituksissa ja peleissä.

Yhdistystoimintaan osallistutaan suhteellisen vähän; 52,5 % vastanneista ei osallistu minkään yhdistyksen toimintaan. 4 % vastaajista osallistuu Perhon Kiriin toimintaan, 12,5 % 4H-yhdistyksen toimintaan, 28,7 % Rauhanyhdistyksen toimintaan, 9,3 % Kansalaisopiston toimintaan, kursseina pianon ja viulun soitto sekä taidepiiri, 6,25 % osallistuu jonkin muun yhdistyksen toimintaan, näitä oli VPK:n järjestämä palokuntakerho-toiminta, Kaustisen Pohjan-Veikot, Riistanhoitoyhdistys sekä Konservatorio.

Kuvio 4. Nuorten osallistuminen yhdistystoimintaan

Vastanneista nuorista vain 9,3 % kertoi käyvän nuorisotilalla säännöllisesti ja silloin tällöin kävijöitäkin on vain 19,3 % vastanneista, tämä tarkoittaa sitä, että 71,4 % perholaisista nuorista ei koskaan käy nuorisotilalla. Avoimessa kaikille pakollisessa kysymyksessä, siitä mitä toimintaa nuorisotilalle haluaisi, näkyi selvästi, se ettei suurin osa tilalla käy. Eniten vastauksia oli tyylillä ”ei kiinnosta, kun en käy”, mutta onneksi tuli myös niitä oikeitakin vastauksia ja toiveita. Lähes kaikista toiveista tuli ilmi halu viettää rentoa aikaa yhdessä; toivottiin leffa-iltoja, peli-iltoja (niin lautapelejä kuin videopelejäkin), diskoa toivottiin myös järjestettävän useammin. Myös toiveita tyttöjen- ja poikienilloista esitettiin. Muuta nuorisotilan kehittämisideoita nousi myös esiin; siellä tarvittaisiin uusia Singstar- ja Playstation-pelejä, uusi ja useampi tietokone ja parempi kahvinkeitin tulisivat myös tarpeeseen.

Muutama potentiaalinen kehitysidea/-toive Nuopparille:

"Sinne vois tulla kanttiini, josta vois ostaa vaikka karkkia ja muuta. Kuha kahavi ei muutu maksulliseksi"

"Tyttöjen ilta olisi mukava ja jotkut "yönuoppari" jutut."

"Vaihtelevaa. Tapahtumia ja erilaisia iltoja, esim. peli-iltoja jne"

Kaikille oli myös pakollinen avoin kysymys, siitä mitä tapahtumia, retkiä tai muuta toimintaa he haluaisivat järjestettävän. Ilmoille tuli useampi toive siitä, että ostos/uintireissuja kaupunkiin järjestettäisiin useammin kuin kaksi kertaa vuodessa, myös koulupäivän jälkeen tehtäviä uinti- ja keilausreissuja esimerkiksi nuorisokeskus Piispalaan ja laskettelureissuja Vimpelin Lakikselle toivottiin. Erilaisia tapahtumia toivottiin lisää, mutta millaisia tapahtumien pitäisi olla, ei erikseen kovin montaa mainittu, liikuntaan liittyviä ja koko perheelle sopivia sekä monipuolisia kuitenkin niiden pitäisi olla. Yksi loistava idea oli, että järjestettäisiin tilaisuus, jossa eri tahot (esim. järjestöt, vapaa-aikatoimi) esittelisivät omaa toimintaansa ja mitä harrastusmahdollisuuksia heillä on tarjota.

Toiveita tapahtumista ja retkistä:

"reissuja vaikka kokkolaan tai jyvässkylään shoppailemaan, joku tapahtuma jossa esiteltäis paljon eri harrastuksia"

"esimerkiks jotain keilareissuja suunnillee kerran kuussa-kahessa kuussa"

"Yhteisiä retkiä ja toimintaa, erikoisia leirejä"

"Jotkin urheilulliset tapahtuman olisivat mukavia. Esimerkiksi vaikka kesällä perhopäivillä voitaisiin järjestää kaikenlaista mukavaa koko perheen toimintaa"

"enemmän mahdollisuutta liikuntaan, tyttöjen kesken"

Avoimeen kysymykseen, siitä mitä nuoret odottavat ja toivovat ohjaajalta, vastattiin lähinnä mitä vikaa sen hetkisessä nuorisotilan ohjaajassa on. Toivomuksena oli rentoutta lisää, vastuullisuutta, kiinnostusta työhön ja nuorten asioihin, positiivista ja iloista asennetta sekä selkeyttä. Koska Perhon kunnalla ei ole vakituista nuorisotyön ohjaajaa, niin monen oli vaikea hahmoittaa, mitä tällä kysymyksellä tarkoitettiin.

5.3 Päähteet

Tässä osiossa kartoitettiin nuorten päihteiden käyttöä ja pelaamista. Päihdekasvatuksen piiriin kuuluu alkoholin, tupakin ja huumeiden lisäksi myös toiminnalliset riippuvuudet kuten peliriippuvuus. Tästä syystä halusin ottaa pelaamisen osana kyselyä, varsinkin kun nuorten pelaaminen on lisääntynyt viime aikoina.

Säännöllisesti tupakoi 12,5 % vastaajista, epäsäännöllisesti polttee 16,8 %. Terveysten ja hyvinvointilaitoksen tilastojen mukaan Perhossakin liikutaan tilastojen pinnassa, sillä heidän mukaan yläkoululaisista noin 13 % tupakoi päivittäin (THL 2014). Energiajuomia päivittäin juo 4,3 %, samoin viikoittain juo 4,3 %, silloin tällöin juojia on 43,7 % vastanneista. Alkoholia käyttää 16,2 % vastaajista, mielestäni tämä on positiivinen asia, sillä THL:n tutkimuksen mukaan nuorten raittiiden osuus 16 % (THL 2012). Huumeiden kanssa tekemisissä on ollut 4,4 % vastaajista, 95,6 % ei ole edes kokeillut huumeita, myös huumeiden käytön suhteen Perhossa on tilastoja pienemmät lukemat, sillä THL:n mukaan 11 % nuorista on ainakin kokeillut huumaavia aineita (THL 2012).

Videopelejä pelaa päivittäin 16,8 %, viikoittain pelaa 12,5 %, silloin tällöin pelaajia on 28,7 %, pelaajia, jotka pelaavat harvoin on 16,8 % vastanneista. 25 % vastanneista ei siis pelaa videopelejä lainkaan. Rahapeleihin sortuu usein 2,5 % ja silloin tällöin 15,6 % vastanneista.

5.4 Mielenterveys

Tässä osiossa kartoitettiin mielenterveyteen liittyviä asioita, kuten yksinäisyyttä, masentuneisuutta sekä turvaverkkoa. 12,5 % vastaajista kokee olevansa yksinäisiä, 11,2 % vastaajista ei omista ystävää, jolle kokee voivansa luottamuksella kertoa asioita, myöskään 11,2 % ei koe omaavansa turvallista aikuista, johon kokee luottavansa täysin. Mielsä alakuloiseksi usein tuntee 26,8 % vastaajista, masentuneeksi itsensä kokee 10,6 % vastaajista.

Itse huolestuin noin korkeista prosenttiluvuista. Olisi siis aika panostaa hyvinvointia edistävään työhön, jossa tuetaan hyvinvontia suojaavia tekijöitä kuten harrastustoiminta ja sosiaalinen kanssa käyminen (Salo 2012, 84).

7 YHTEENVETO

Tähän osioon olen koonnut asioita, jotka olen saanut selville opinnäytetyötä tehdessäni sekä mitä olen huomionut työskennellessäni vapaa-aikatoimella. Jaottelu on karkea; asiat jotka mielestäni ovat hyvin ja toimivia sekä kehitettävät asiat.

6.1 Mitkä ovat hyvin

Nuorisotila on viihtyisä, hyväkuntoinen ja toimiva kokonaisuus keskeisellä paikalla keskustassa kirjaston alakerrassa. Myös tietokonetta lukuunottamatta pelit ja vehkeet ovat hyväkuntoisia ja nuoret käyttävät niitä hyödykseen. Säännöt ovat nuopparilla selkeitä ja toimivia.

Omatoimisia liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia on Perhossa hyvin tarjolla ja nuoret näyttävät niitä myös hyvin hyödyntävän. Liikuntapaikat ovat myös jakaantuneet tasaisesti pitkin kuntaa, eivätkä ihan kaikki ole keskittyneet keskustan alueelle.

Päihteiden käytön suhteen Perhossa liikutaan tilastojen alapuolella, työtä päihdekasvatuksen parissa on hyvä jatkaa, jotta näin olisi myös tulevaisuudessa. Ennaltaehkäisevässä päihdekasvatuksessa, niin kuin kaikessa muussakin ennaltaehkäisevässä työssä, työn kuuluisi painottua riskeiltä suojaavien tekijöiden vahvistamiseen (Pylkkänen, Viitanen ja Vuohelainen 2009, 13).

7.2 Kehitettävää

Ohjattua harrastustoimintaa nuorille on todella vähän tarjolla. Kerhotoimintaa on ala-asteelaisille tarjolla hyvin, mutta tämä kaikki loppuu ylä-asteelle siirryttäessä. Näitä kerhoja nuoret toivoivat itsekkin jatkuvan myös peruskoulun viimeisille luokille sekä toisen asteen koulutuksen läpi saakka. Nuorisolaki (27.1.2006/72, 7§) velvoittaa kunnan nuorisotyön tarjoavan erilaisia harrastusmahdollisuuksia, ja mielestäni kerhotoiminta on pienellä paikkakunnalla loistava mahdollisuus tähän ja samalla menetelmä, jolla nuorisotyö tavoittaisi myös niitä nuoria, jotka eivät nuorisotiloilla viihdy.

Kulttuurista toimintaa kunnassa järjestetään hyvin vähän, vaikka puitteita olisi enempiäkin. Perhonsalissa pystyy näyttämään elokuvia ja yleisöäkin mahtuu runsaasti, voisiko ajatella, että esimerkiksi kerran kuukaudessa näytettäisiin jokin elokuva? Myös retkiä esimerkiksi teatteriin ja konserttiin voisi kokeilla.

Yhteisöllisyyttä koulussa pitäisi lisätä, varsinkin lestadiolaisten ja eilestadiolaisten välistä kuilua pitäisi hälventää. Tämän itse tekisin ryhmyttämällä luokat hyvin ja järjestämällä säännöllisin väliajoin yhteisöllisyyttä ylläpitävää toimintaa, johon kaikki voivat osallistua vakaamuksetta riippumatta.

Ohjaaja kysymys on ollut pinnalla jo jonkin aikaa, sillä kunnassa ei ole vakituista nuorisohjaajaa, joka toimisi nuorisotilalla ja tapahtumissa sekä järjestäisi kerhoja yms. toimintaa, mitä nuoret kaipaavat. On vaikea saada päteviä ohjaajia ja tämä näkyy nuorisotyön laadussa. Esimerkiksi, jos nuorisotilalla on töissä lukiolainen, joka tarvitsee taskurahaa, on työn laatu helposti sitä, että hän tulee tilalle keittämään kahvia ja viemään roskat. Tällöin nuorisotyöstä puuttuu kokonaan lain (27.1.2006/72, 1§) asettama kasvatuksellinen tavoite nuorisotyölle. On

myös muistettava, että nuoret ovat kotoa irtaantumassa ja he hakevat roolimal-
lia kodin ulkopuolisista aikuisista ja nuorisotyöntekijä on yksi, jota tarkkaillaan,
siksi nuorisotyöntekijän täytyy tarkastella omia käyttäytymismallejaan ja asentei-
ta pintaa syvemmälle (Jonninen 2012, 34,35). Mielestäni nuorisotyötä pitäisi
tehdä henkilö, jolla on alan koulutus ja jota kiinnostaa nuorten asiat, eikä sellai-
nen joka nyt vaan sattuu pääsemään paikalle, eihän esim. kuraattoriksikaan
pääse kuka tahansa ja nuorisotyö on yhtä tärkeää ennaltaehkäisevää kasvatus-
työtä.

Tiivistettynä voisi sanoa, että palkkaamalla ammattitaitoisen vakituisen ohjaa-
jan, joka nuorisotilatoiminnan lisäksi järjestäisi myös muuta toimintaa kuten
nuorten toivomia kerhoja sekä panostamalla yhteisöllisyyteen kouluissa ja tie-
tenkin muuallakin saisi paljon aikaan. Näillä toimeenpiteillä saataisiin turvattua
nuorisotyön tavoitteellisuuden ja laadun, jotka taaseen vaikuttavat nuorten ylei-
seen hyvinvointiin ja näin myös korjaavaan työhön meneviin kustannuksiin.

8 LOPUKSI

Kyselyn tulokset kertoivat asioita, joita osasin odottaakin työkokemuksen perus-
teella, mutta mukaan mahtui myös niin positiivisesti kuin negatiivisesti yllättäviä
vastauksia. Toivon, että keräämäni tietoa hyödynnettäisiin oikeasti vapaa-
aikatoimen työssä ja toimintaa kehitettäisiin vastaamaan nuorten toiveita ja tar-
peita.

Jos aloittaisin opinnäytetyöni uudelleen tekisin jotain toisin, ennen kaikkea kyse-
lyä muokkaisin hieman. Osa kysymyksistä oli täysin turhia ja osa olisi vaatinut
enemmän tarkennuksia. Kaikin puolin työtä on ollut antoisa kirjoittaa ja on ollut
mielenkiintoista nähdä, että mitä nuoret oikeasti kaipaa. Vaikka nykypäivänä
korostetaankin omaehtoisen toiminnan tärkeyttä ja toivotetaan sitä, että kyllä ne
nuoret tekemistä keksii, niin on erittäin tärkeä muistaa, että he kaipaavat myös
sitä ohjattua toimintaa sekä aikuisen läsnäoloa ja vuorovaikutusta.

LÄHTEET

- Aaltonen Kimmo 2007, Nuorisolakiopas. Helsinki. Tietosanoma OY
- Allianssi 2012, Nuorista Suomessa 2012. Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry
- Heikkilä Tarja 2008, Tilastollinen tutkimus. Edita, Helsinki. 7. uudistettu painos
- Jonninen Seppo 2012, Monikulttuurisuus nuorisotyössä. Teoksessa: Kyrölampi Taina (toim.) MoSpa- nuorisotyön monialaisuutta kehittämässä, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Helsinki. s.30-40
- Koskela Ilkka 2014, sähköposti keskustelu, Perhon Kirin pj., koskela.ip@gmail.com
- Kylmäkoski Merja 2006, Näkökulmia nuorten tilankäyttöön. Teoksessa: Kylmäkoski, Lind, Hintikka ja Aittola (Toim.) Nuorten tilat. Humanistinen ammattikorkeakoulu, Helsinki. s. 6-21
- Kylmäkoski Merja 2008, Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa: Hoikkala Tommi ja Sell Anna (Toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto. Helsinki. s.393- 409
- Kyyjärvi 2014, Kyyjärven kunnan nettisivut, vapaa-aika <http://www.kyyjarvi.fi/palvelut/vapaa-aika/lapset-ja-nuoret/tyopajatoiminta> avattu 14.4.2014
- Lindbom Arja 2013, sähköposti keskustelu, Perhon kunnan taloussihteeri, arja.lindbom@perho.com
- Linna Esa 2014, sähköposti keskustelu, Perhon rauhanyhdistyksen pj., esa.linna53@gmail.com
- Lundbom & Herranen 2011, Sosiaalisen vahvistamieseen ajankohtaisuus. Teoksessa: Lundbom Pia ja Herranen Jatta (toim.) Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. Humanistinen ammattikorkeakoulu 2011. Helsinki. s.4-12
- Matti Louhula 2014, sähköposti keskustelu, Maaseutuopiston johtaja matti.louhula@kpedu.fi
- Mehtonen 2011, Sosiaalisen vahvistamisen osaaminen. Teoksessa: Lundbom Pia ja Herranen Jatta (toim.) Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. Humanistinen ammattikorkeakoulu 2011. Helsinki. s. 13-29
- Nuorisolaki 27.1.2006/72
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012, Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2012-2015. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja.
- Perhon 4H 2014, Perhon 4H-yhdistyksen nettisivut <http://perho.4h.fi/kerhot/> avattu 15.4.2014
- Perhon Kiri 2014, Perhon Kirin nettisivut http://perhonkiri.sporttisaitti.com/seuran_esittely/ avattu 2.2.2014
- Perhon kunta 2014a, Perhon kunnan nettisivut, vapaa-aika, nuoppari <http://perho.com/index.php/nuoppari-72067>, avattu 27.1.2014

- Perhon kunta 2014b, Perhon kunnan nettisivut, oppilaitokset
<http://perho.com/index.php/oppilaitokset> avattu 5.3.2014
- Perhon kunta 2014c, Perhon kunnan nettisivut, vapaa-aika, liikuntapaikat
<http://perho.com/index.php/liikuntapaikat-19317> avattu 31.3.2014
- Perhon kunta 2014d, Perhon kunnan nettisivut, Kunnan esittely, kartta
<http://www.perho.com/kartta/uusikartta.jpg> avattu 14.4.2014
- Perhon kunta 2014e, Perhon kunnan nettisivut, Kuntainfo
<http://perho.com/index.php/perhon-kunta-kuntainfo/perhon-kunta-perustietoja>
avattu 14.4.2014
- Perhon ratsastuskoulu 2014, Maaseutuopiston ratsastuskoulun nettisivut
<http://perhonmolli.info/ratsastuskoulu/> avattu 3.4.2014
- Perhon Ry 2014, Perhon Rauhanyhdistyksen nettisivut
<https://www.rauhanyhdistys.fi/perho/public/page/147> avattu 2.2.2014
- Perhonjokilaakson kansalaisopisto 2014, Perhonjokilaakson kansalaisopiston nettisivut
<https://www.opistopalvelut.fi/perhonjokilaakso/courses.asp#pos-3-160> avattu 31.3.2014
- Pylkkänen, Viitanen ja Vuohelainen 2009, Mitä on nuorisoalan ehkäisevä päihdetyö? Laadukkaan päihdetyön tukimateriaali. Preventiimi – nuorisoalan ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Helsinki
- Sahlgren Raija 2014, sähköposti keskustelu, Perhon kunnan Nuoriso- ja kulttuurisihteerin, raija.sahlgren@perho.com
- Salo Pirkko 2012, Nuorisotyö- keskeinen toimija lasten ja nuorten hyvinvointityön kokonaisuudessa. Teoksessa: Kyrölampi Taina (toim.) MoSpa- nuorisotyön monialaisuutta kehittämässä, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Helsinki. s.80-88
- THL 2012, http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/tiedote?id=31455 avattu 3.4.2014
- THL 2014, Nuorten tupakointi, avattu 25.3.2014
http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/aiheet/tietopakettit/tupakointi/yleisyys/nuorten_tupakointi
- Tilastokeskus 2014, Kuntien avainluvut, Avattu 10.4.2014
<http://tilastokeskus.fi/tup/kunnat/kuntatiedot/584.html>

LIITTEET

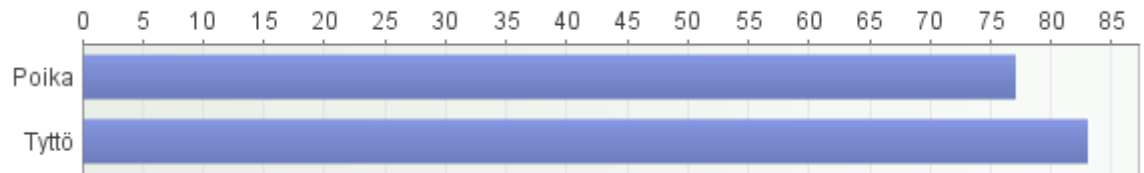
Liite 1 Nuorten kyselyn vastausraportti

Liite 1

Nuorten kyselyn vastausraportti. Avointen kysymysten vastaukset poistettu

1. Sukupuoli

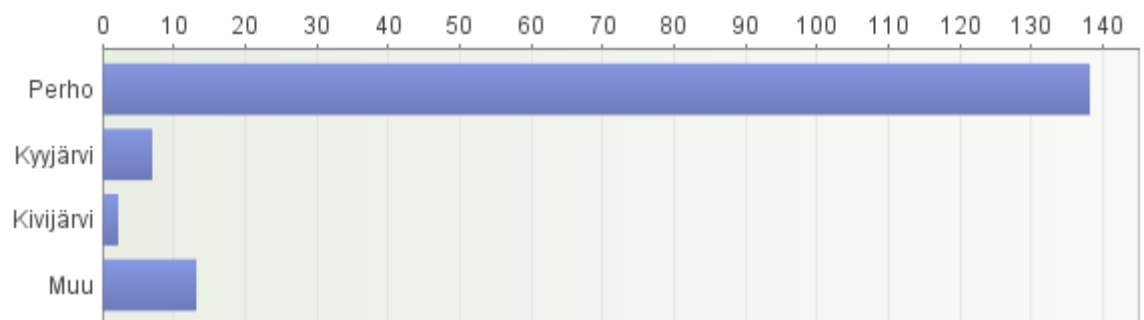
Vastaajien määrä: 160

2. Ikä

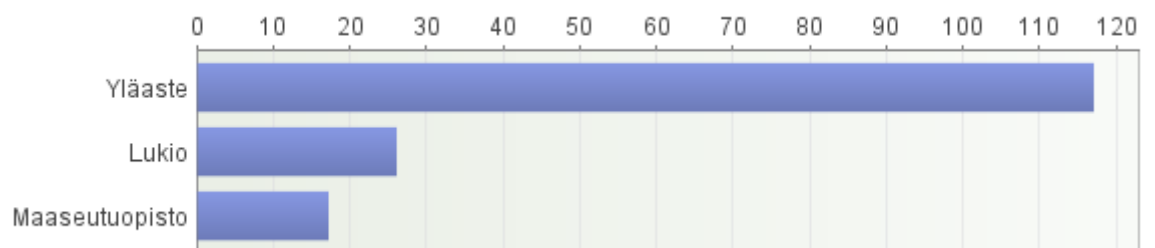
3. Kotikunta

Vastaajien määrä: 160

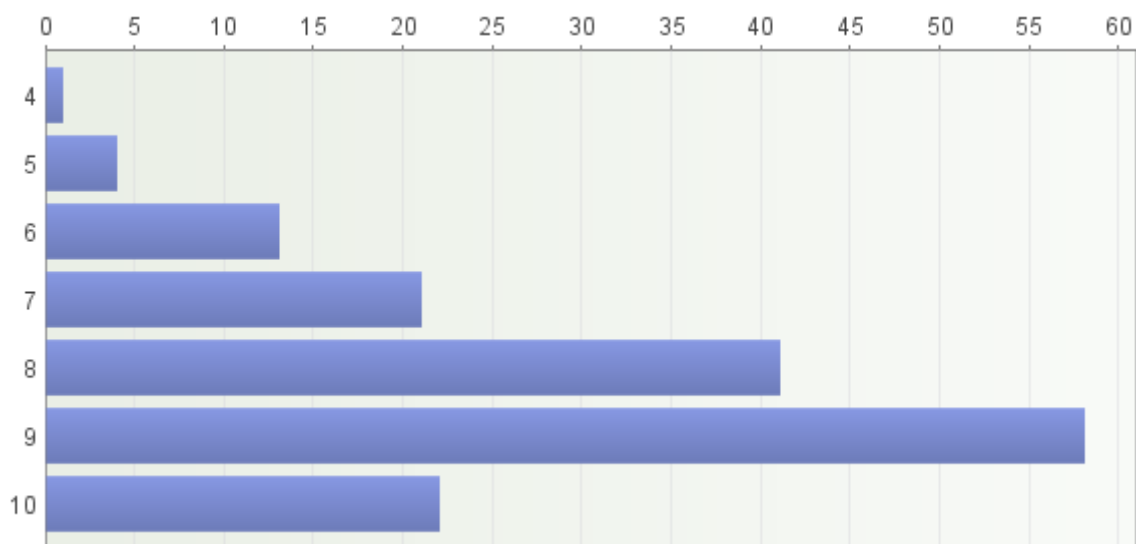
4. Koulu

Vastaajien määrä: 160

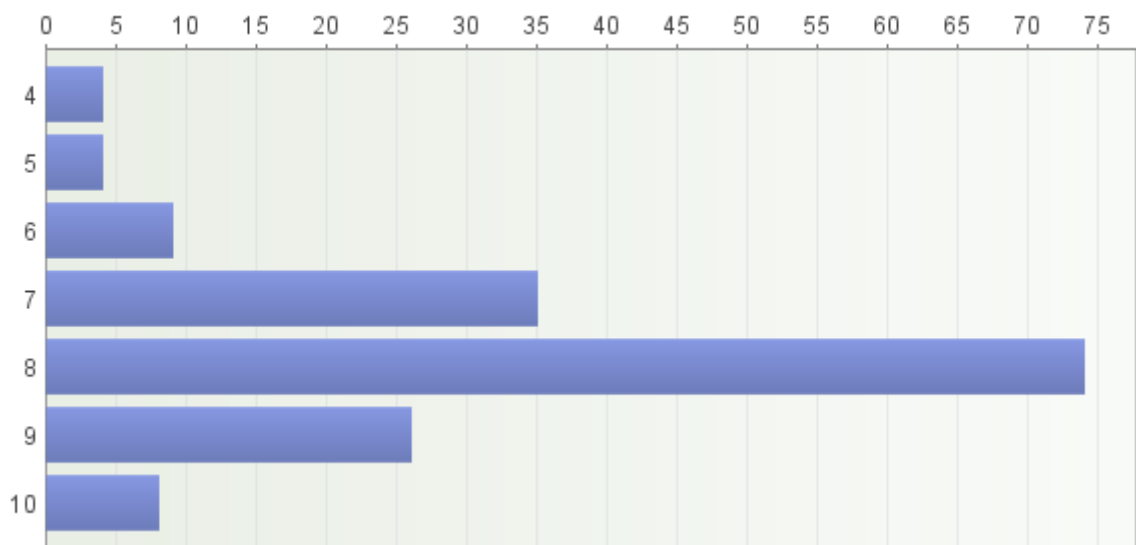
5. Yhteishenki luokassa

Vastaajien määrä: 160

6. Yhteishenki koulussa

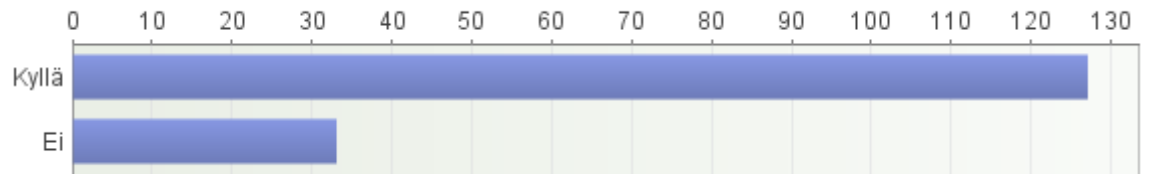
Vastaajien määrä: 160

7. Haluatko mainita jotain yhteishengestä joko luokassa tai koko koulussa?

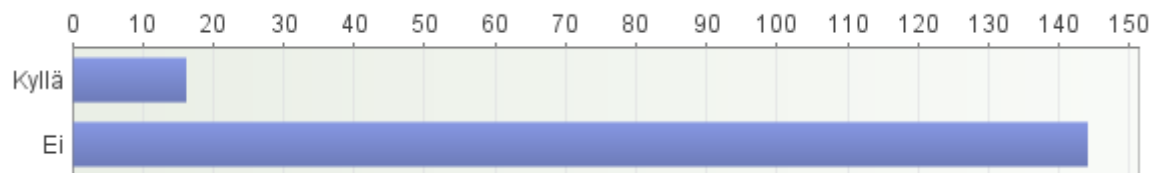
8. Viihdytkö koulussa?

Vastaajien määrä: 160

9. Kiusataanko sinua koulussa?

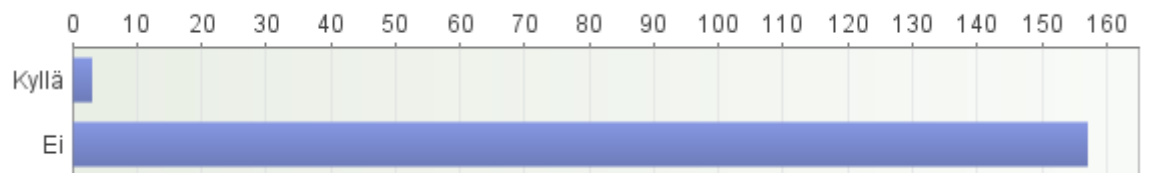
Vastaajien määrä: 160

10. Jos vastasit edelliseen kyllä. Miten sinua kiusataan? Onko kiusaaminen toistuvaa? Muuta mitä haluaisit sanoa

11. Kiusaatko itse jotain koulussa?

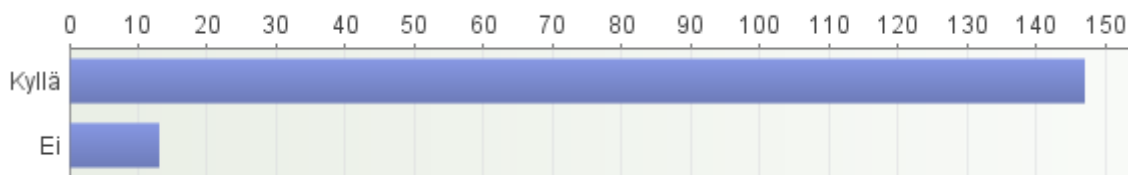
Vastaajien määrä: 160

12. Miten kiusaat? Onko kiusaaminen toistuvaa? Kiusaatko yksin vai ryhmässä? Miksi kiusaat?

13. Onko sinulla harrastuksia?

Vastaajien määrä: 160

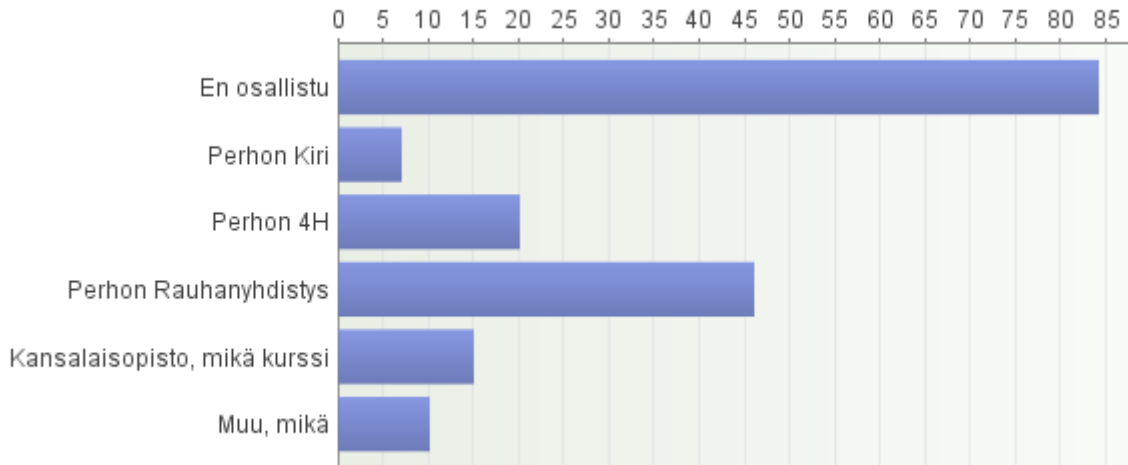

14. Mitä harrastuksia sinulla on?

15. Onko jokin harrastus, mitä haluaisit harrastaa, mutta se ei ole mahdollista?
Jos, niin mikä se on?

16. Osallistutko yhdistysten toimintaan?

Vastaajien määrä: 160

Avoimet vastaukset: Kansalaisopisto, mikä kurssi

- pianon soitto
- maalaus
- viulu, piano
- soittitunti
- Haitarin soitto
- yksinlaulu
- tanssi (vimpeli)
- Pianopiiri ja venäjän opiskelu
- Viulupiiri
- Viulu
- pianon ja huilun soitto
- maalauspiiri

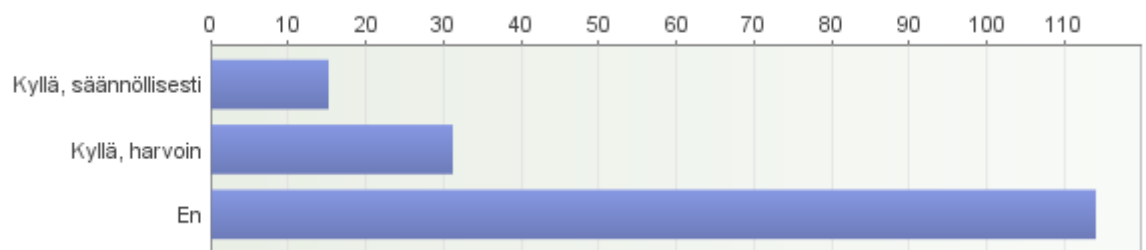
- taidepiiri
- taidepiiri
- taidepiiri

Avoimet vastaukset: Muu, mikä

- Kaustisen Pohjan-Veikot, Eloria
- pidän 4h kerhoa.....
- Musiikin teoria
- konservatorio
- joku
- riistanhoitoyhdistys
- Piano tummit
- palokunta kerho
- konservatorio

17. Käytkö nuopparilla?

Vastaajien määrä: 160

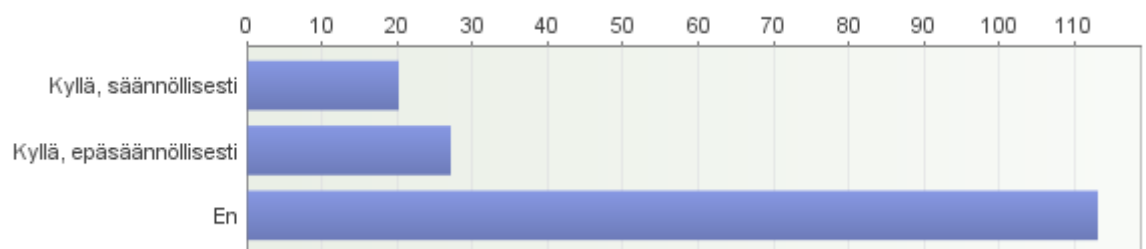
18. Minkälaista toimintaa haluaisit nuopparille?

19. Minkälaista toimintaa muutoin toivoisit järjestettävän?

20. Mitä odotat ohjaajalta?

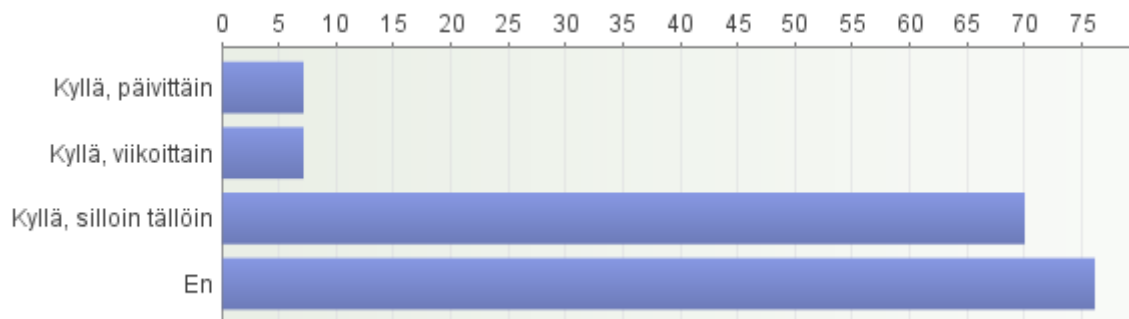
21. Tupakoitko?

Vastaajien määrä: 160

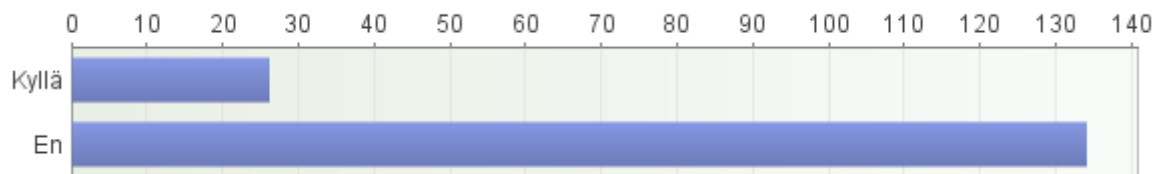
22. Juotko energiajuomia?

Vastaajien määrä: 160

23. Käytätkö alkoholia?

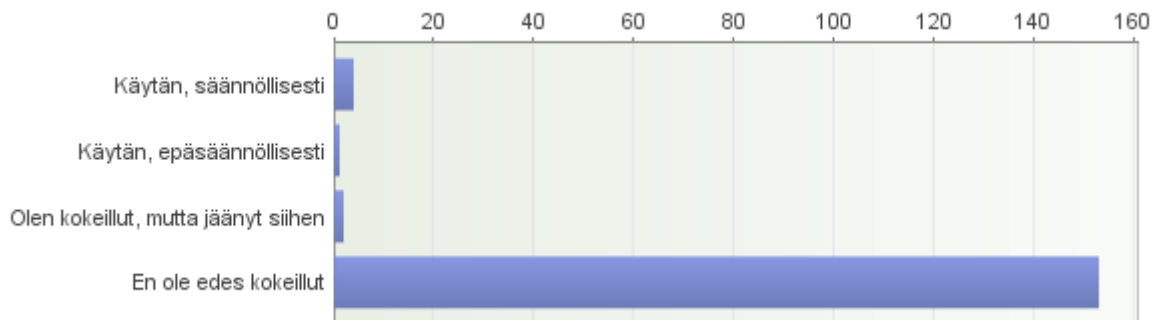
Vastaajien määrä: 160

24. Jos vastasit edelliseen kyllä. Kuinka usein juot? Paljonko menee kerralla?

25. Käytätkö huumeita?

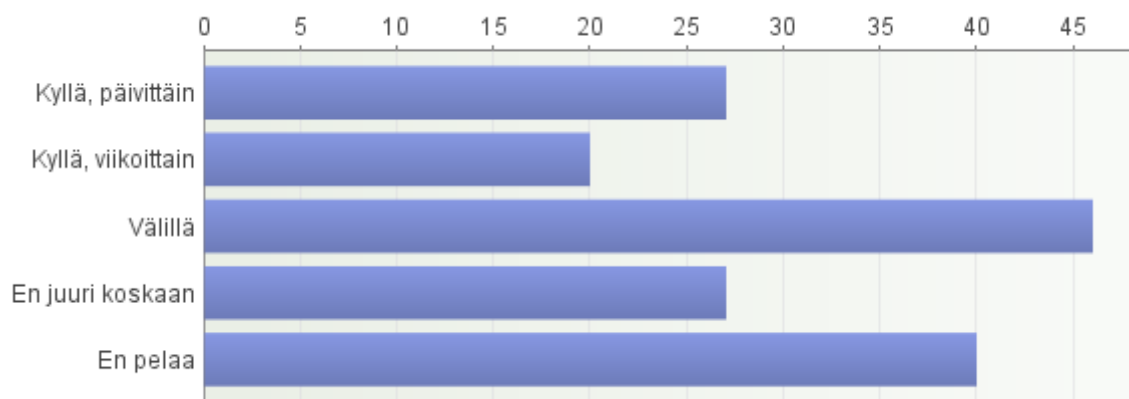
Vastaajien määrä: 160

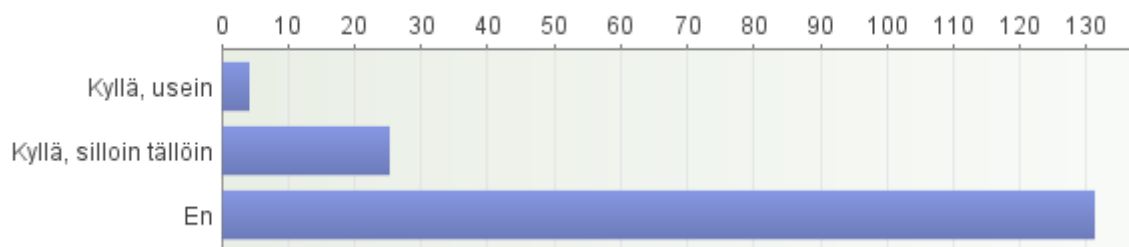
26. Pelaatko videopelejä?

Vastaajien määrä: 160

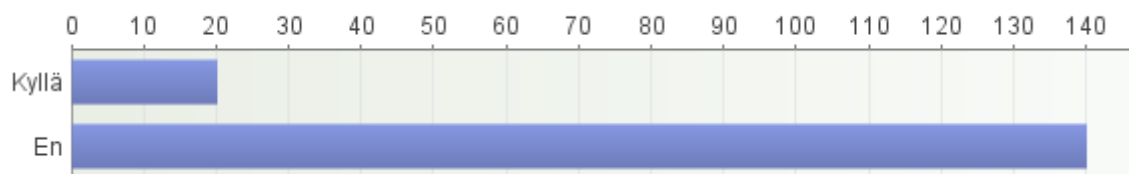
27. Pelaatko rahapelejä?

Vastaajien määrä: 160

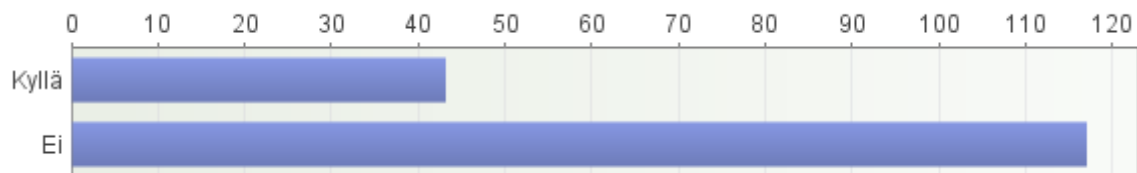
28. Koetko olevasi yksinäinen?

Vastaajien määrä: 160

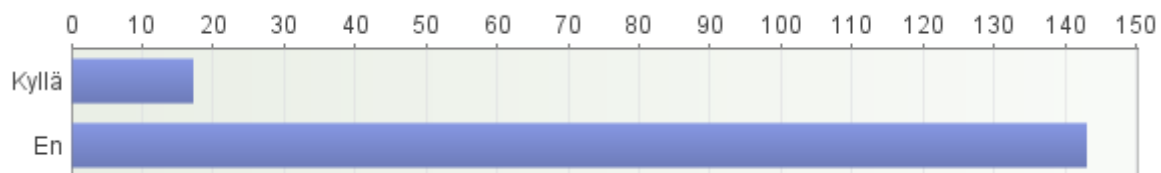

29. Onko mieli usein alakuloinen?

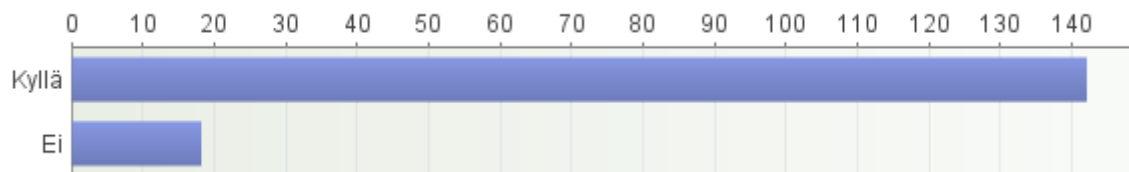
Vastaajien määrä: 160

30. Oletko masentunut?

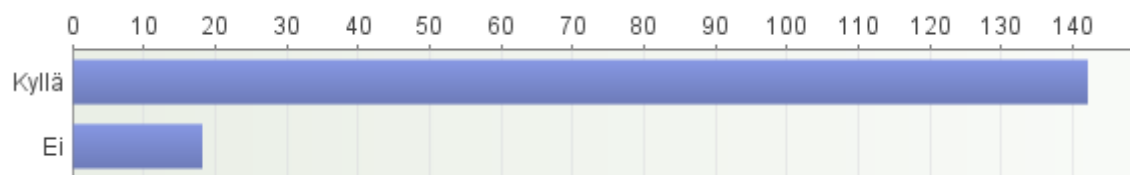
Vastaajien määrä: 160

31. Onko sinulla ystävää jolle voit puhua kaikesta?

Vastaajien määrä: 160

32. Onko sinulla turvallista aikuista, jolle puhua?

Vastaajien määrä: 160

33. Onko jotain muuta mitä haluaisit sanoa?